

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Πανηγυρική ομιλία της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
στις Εθνικές Επετείους της 25ης Μαρτίου 1821 και της 1^{ης} Απριλίου 1955-59
του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄
Δευτέρα, 30 Μαρτίου 2026, 19:00, Ίδρυμα Αρχ. Μακαρίου Γ΄**

Αποτελεί βαθιά τιμή να βρίσκομαι σήμερα εδώ, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε μια εκδήλωση που δεν είναι μόνο επετειακή, αλλά πράξη μνήμης και συνέχειας του Ελληνισμού. Δύο ημερομηνίες – φωτεινά ορόσημα της ιστορίας - που καθόρισαν την πορεία και τη συνέχεια του ελληνισμού, που έχουν ρόλο στο παρόν και που κατευθύνουν το μέλλον μας.

Θέλω πρώτα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στους διοργανωτές, για την πρωτοβουλία και την καθιέρωση της εκδήλωσης, η οποία αναδεικνύει την αξία και τα μηνύματα των δύο επετείων. Συμβολή μέγιστης σημασίας, γιατί τέτοιες δράσεις μετατρέπουν την ιστορία σε οδηγό ευθύνης για όλους μας.

Σε μια εποχή γεμάτη αβεβαιότητες, σύνθετες προκλήσεις και δοκιμασίες, η ιστορική μνήμη συνιστά αναγκαιότητα και η ιστορική συνείδηση συνιστά βασική προϋπόθεση. Είναι η πυξίδα που καθοδηγεί τους βηματισμούς μας. Είναι οδοδείκτης που μας θυμίζει ποιοι είμαστε και τι οφείλουμε να υπερασπιστούμε. Είναι ο πυρήνας της συνείδησης μας, γιατί καλούμαστε να αποδείξουμε ότι είμαστε αντάξιοι των γενεών που προηγήθηκαν, ως προς το χρέος που οφείλουμε στην ιστορία, στο παρόν και στο μέλλον του τόπου μας.

Αυτό το ίδιο χρέος αναγνώρισαν οι Έλληνες του 1821, όταν τόλμησαν το αδιανόητο. Όταν απέδειξαν ότι η ελευθερία δεν χαρίζεται αλλά απαιτεί αρετή και τόλμη. Όταν καθόρισαν με την εξέγερση τους τη δική τους μοίρα, αλλά και το ρου της παγκόσμιας ιστορίας.

Η πίστη και η ελπίδα έγιναν η δύναμή τους. Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και οι συμβολισμοί που τον διέπουν έγιναν πηγή έμπνευσης και θάρρους. Αποτέλεσε το εφιαλτήριο του αγώνα τους για την κατάκτηση της ελευθερίας και την υπεράσπιση της ελληνικής και της θρησκευτικής τους ταυτότητας. Έγινε το μήνυμα ότι ακόμη και στις πιο σκληρές εποχές, η ελευθερία μπορεί να αναγεννηθεί.

Σε αυτό το όραμα, με βαθύ μέγεθος πίστης, βασίστηκε και εδραιώθηκε η επανάσταση των Ελλήνων. Με ενότητα και προσήλωση στο δίκαιο του σκοπού τους. Με μεγαλείο ψυχής και αυταπάρνηση στην κάθε τους μάχη. Αυτό ενέπνευσε και τον παγκόσμιο χάρτη και έδωσε ώθηση στο κίνημα του φιλελληνισμού. Έδωσε έναυσμα σε παρόμοιες επαναστάσεις, σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Παλιγγενεσία των Ελλήνων, αναδείχθηκε στο ορόσημο που καθόρισε την ιστορία τους αλλά και ολόκληρης της ανθρωπότητας. Το ορόσημο εκείνο που διαμόρφωσε ένα νέο πολιτικό σκηνικό στην Ευρώπη, επηρέασε τις διεθνείς σχέσεις και την πολιτική ισορροπία της εποχής και έφερε στο προσκήνιο τις έννοιες της εθνικής κυριαρχίας και αυτοδιάθεσης των λαών.

Αυτό το κομμάτι της ιστορίας του ελληνισμού παραμένει διαχρονικά επίκαιρο.

Με την ίδια ψυχή, ο κυπριακός ελληνισμός που επίσης ζούσε κάτω από τον τουρκικό ζυγό, δεν έμεινε αμέτοχος. Δήλωσε παρόν στα καλέσματα της ιστορίας. Αντιμετώπισε την επανάσταση του 1821 ως πρόδρομο της δικής του λύτρωσης και την ικανοποίηση των εθνικών του αξιώσεων για την ένωση με την Ελλάδα. Κουβαλώνοντας την ίδια φλόγα, η Κύπρος είδε στο 1821 τον προάγγελο της δικής της ελευθερίας, προετοιμάζοντας την εξέγερσή της κατά των βρετανών αποικιοκρατών.

Την 1^η Απριλίου 1955, με την ίδια αποφασιστικότητα και θέληση, οι Έλληνες της Κύπρου έγραψαν το δικό τους κεφάλαιο ιστορίας. Σε μια επανάσταση καθολική. Με κοινωνικό εύρος και μέγεθος. Με την πίστη αμετάκλητη και την Ελλάδα στη ψυχή της, η Κύπρος ξεσηκώθηκε ενάντια στην βρετανική αποικιοκρατία. Στον αγώνα που ακολούθησε, ο λαός της Κύπρου έδωσε για τέσσερα χρόνια τις δικές του μάχες για τις εθνικές του αξιώσεις. Μάχες που δόθηκαν σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας. Μάχες οι οποίες ανέδειξαν νέους ήρωες και ηρωίδες. Ανθρώπους που δεν φοβήθηκαν τα βασανιστήρια. Ανθρώπους που στάθηκαν παραδειγματικά γενναίοι απέναντι στον θάνατο.

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ δεν ήταν έργο των λίγων. Ήταν μια συλλογική εθνική αντίσταση. Ήταν έργο μιας κοινωνίας που σηκώθηκε όρθια και πάλεψε. Άνθρωποι καθημερινοί έγιναν ήρωες, γιατί κατέθεσαν εαυτόν για την κατάκτηση της ελευθερίας τους, γιατί πίστεψαν ότι αυτή και η πατρίδα αξίζει κάθε θυσία.

Συμπατριώτισσες, Συμπατριώτες,

Οι επέτειοι αυτές είναι ζωντανές αποδείξεις ότι ο ελληνισμός έχει παρόν και συνέχεια, έχει αντοχή, έχει προοπτική.

Μία συνέχεια την οποία συνιστούν το ανεξάρτητο ελληνικό και κυπριακό κράτος, τα οποία, εξακολουθώντας να εξελίσσονται, αποτελούν ισχυρούς πυλώνες της ασφάλειας, της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή.

Αυτήν τη συνέχεια καλούμαστε εμείς να υπηρετήσουμε.

Η Κύπρος σήμερα προχωρεί μπροστά. Αυτή της την εξελικτική πορεία οφείλουμε να ενισχύσουμε και να διαφυλάξουμε. Με ενότητα και ομοψυχία. Το οφείλουμε στην ιστορία και σε όσους θυσιάστηκαν.

Η παράνομη τουρκική κατοχή της πατρίδας μας δεν είναι και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή ως κανονικότητα. Είναι μια ανοιχτή πληγή που απαιτεί δικαίωση. Και η δική μας ευθύνη είναι να εντείνουμε τον αγώνα μας για την επικράτηση της δικαιοσύνης στον τόπο μας.

Σε αυτή την κατεύθυνση επικεντρωνόμαστε στις διπλωματικές προσπάθειες, επιδιώκοντας μέσα από την ειρηνική οδό την απελευθέρωση και την επανένωση της Κύπρου. Όπως ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει τονίσει επανειλημμένα, ύψιστη προτεραιότητα, για την παρούσα διακυβέρνηση, παραμένει η εξεύρεση μίας δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης για το κυπριακό ζήτημα.

Το χρέος μας δεν περιορίζεται στα εθνικά μας σύνορα. Οι αρχές και οι αξίες για τις οποίες αγωνίστηκαν οι πρόγονοί μας είναι οικουμενικές. Και αυτές οφείλουμε να υπερασπιζόμαστε καθημερινά. Αρχές και αξίες που είναι αναπόσπαστο μέρος της ταυτότητάς μας, άρρηκτα συνδεδεμένες με την συνεισφορά του ελληνισμού στην ανθρωπότητα.

Αυτές οι αξίες δεν μεταδίδονται με αυτοματισμούς ή με ευχολόγια. Διδάσκονται. Καλλιεργούνται. Γίνονται έμπνευση και συνείδηση. Και εδώ ακριβώς βρίσκεται ο καθοριστικός ρόλος της Παιδείας.

Οι νέοι και οι νέες μας είναι οι αυριανοί πολίτες της χώρας. Είναι οι άνθρωποι που θα δώσουν νόημα και προοπτική στην ιστορία μας, μέσα σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία. Ακριβώς γι' αυτό η ευθύνη μας δεν εξαντλείται στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης. Επεκτείνεται στον

τρόπο με τον οποίο τη μεταδίδουμε, τη διδάσκουμε και τη μετασχηματίζουμε σε γνώση, κρίση και στάση ζωής. Σε αυτό το πλαίσιο, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που υλοποιούμε είναι και πολιτική επιλογή, είναι και πολιτική προτεραιότητα. Επιλέγουμε να διαμορφώσουμε ένα σχολείο που δεν αναπαράγει απλά τη γνώση, αλλά δημιουργεί πολίτες με ταυτότητα, αυτογνωσία και κριτική σκέψη. Ένα σχολείο που αναπτύσσει δεξιότητες και αξίες, όπου τα παιδιά μαθαίνουν να σκέφτονται, να αμφισβητούν δημιουργικά, να συνδέουν το παρελθόν με το παρόν.

Θέλουμε τα παιδιά μας να αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στο μέλλον της χώρας τους.

Προχωρούμε σε σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις που ενισχύουν την κριτική ανάλυση, την ερμηνεία των γεγονότων και τη βαθύτερη κατανόηση των ιστορικών εξελίξεων. Θέλουμε νέους ανθρώπους που κατανοούν τις αιτίες, τις συνέπειες και τα διδάγματα της ιστορίας, που μπορούν να διαβάσουν τον κόσμο γύρω τους και να τοποθετούνται με υπευθυνότητα.

Έχουμε, χρέος να αναδείξουμε μια γενιά που γνωρίζει σε βάθος την ιστορική της ταυτότητα, τα ιδεώδη και τις αξίες που συγκροτούν τον ελληνισμό. Έχουμε ευθύνη να της παρέχουμε τα εφόδια να σταθεί με αυτοπεποίθηση στον σύγχρονο κόσμο. Αυτό πράττουμε.

Δημιουργούμε το πλαίσιο και το περιεχόμενο για μια γενιά που δεν θα φοβάται το μέλλον, γιατί γνωρίζει ποια είναι και τι εκπροσωπεί.

Κυρίες και κύριοι,

η ιστορία μας είναι μια ζωντανή ευθύνη, στην οποία καλούμαστε όλοι να ανταποκριθούμε. Ας συνεχίσουμε ατομικά και συλλογικά να συγκροτούμε την ισχυρή, αγωνιστική αλυσίδα της ιστορίας μας. Αυτό που κληρονομήσαμε, έχει νόημα και αξία, να το παραδώσουμε ισχυρότερο. Συγχαρητήρια και πάλι στους διοργανωτές.